

SERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Principii pentru reorganizarea Bisericii

Din scrisoarea I. P. S. S. Patriarhului Nicodim adresată d-lui general I. Antonescu

I. P. S. S. Patriarhul Nicodim a trimis d-lui general I. Antonescu, Conducătorul Statului, o scrisoare în care expune principiile normative ce trebuiesc avute în vedere la o eventuală reorganizare a Bisericii noastre. Aceste principii se cuprind în următoarele puncte:

1. „Măsuri serioase pentru recrutarea și selecționarea clerului.

2. Scoaterea complectă a clerului din luptele politice.

3. Dreptul pentru cler de a-și trimite din sânul său reprezentanți în Parlament.

4. Colaborarea armonioasă între Biserică și Stat, în cadrul autonomiei, care să fie cât mai complect precizată pentru a nu se confunda cu bunul plac.

5. Reprezentanții Eparhiilor în Forul suprem, să fie proporțional cu numărul credincioșilor, așa ca cuvântul hotărîtor să-l aibă majoritatea nu minoritatea.

6. Intreaga Biserică, fără excepție, să fie încadrată în aceleași principii.

7. Desființarea regionalismului, dând valorilor reale posibilitatea să circule pe întreaga țară.

8. Intrucât Biserica prin însăși porunca Mântuitorului are datoria să învețe lumea a păzi toate câte Domnul a poruncit, școalele pentru recrutarea clerului ca și Academia de muzică bisericească și Academia de pictură bisericească să fie sub conducerea directă a Bisericii. Episcopatul nu poate garanta calitatea clerului și nici a sa însăși, dacă nu are un rol precumpănitor în formarea și recrutarea lui.

9. Să se creeze școli speciale pentru recrutarea clerului la sate și școli superioare, — facultățile de teologie — pentru preoții de oraș, Clerul înalt și profesorat.

10. Reorganizarea școalelor de cântăreți care să dea slujitori bisericești, iar nu funcționari.

11. Disciplinarea întregului cler de toate treptele să se facă prin organe canonice, — Consistoriu, Sinod normativ și Sinod patriarhal.

12. Biserica și Clerul, să fie complect ferite de frământările politice, preotul trebuind să fie părintele spiritual al tuturor fiilor neamului românesc.

13. Selecționarea și recrutarea Episcopului din

rândurile monahilor, prin metode care să-l pună în afară de orice influență păgubitoare bunului mers al Bisericii.

14. Reorganizarea monahismului, care trebuie să formeze armata tehnică a Bisericii.

15. Să se mențină vârsta actuală pentru pensionarea clerului, care în nici un caz nu poate fi încadrat în legea de pensionare a tuturor funcționarilor, fiindcă preot sau presbiter, înseamnă bătrân și tocmai vârsta este care completează preotului autoritatea cu care poporul nostru l-a îmbrăcat când i s'a adresat și i se adresează „taică părinte”.

16. Să nu se turbure cu nimic legătura Bisericii noastre cu Bisericile Ortodoxe, pentru a nu fi eliminată din concertul acestora; de aceea în comisia care va lucra la noua lege, trebuie să participe și reprezentanții noștri.

17. O lege specială va trebui să se ocupe cu organizarea Patriarhiei Române, în cadrul strict al Ortodoxiei.

18. O lege specială va trebui să reglementeze învățământul religios de toate gradele.

19. O salarizare cât mai demnă și mai corespunzătoare pentru preoțime, fără să anuleze principiul Sfintei Scripturi că: „Cel ce slujește Altarului, are dreptul să se hrănească dela Altar”, și fără a se percepe taxe obligatorii.

20. Preoții profesori să rămână numai la catedre, ocupându-se special, după un program anume întocmit, cu educația religioasă-morală a elevilor.

21. Nu există incompatibilitate între calitatea de preot de enorie și administrație bisericească”.

Mai departe I. P. S. S. Patriarhul Nicodim vorbește despre organizarea și alegerea organelor de conducere ale parohiei, protopopiatului, eparhiei și patriarhiei, — apoi continuă:

„Nu pot intra în cler:

1. Cei ce nu împlinesc condițiunile canonice;

2. Cei cari, după obținerea titlului lor de specialitate, n'au trăit într'o mănăstire model cel puțin un

an, în care timp să se inițieze în toate cele duhovnicești, bisericicești și administrative.

Nu pot intra în Episcopat:

1. Preoții văduvi prin divorț;
2. Preoții văduvi prin deces, dar cu copii minori;
3. Preoții văduvi prin deces și fără copii sau cu copii majori, pot intra în episcopat, dacă au trăit o viață monahală cel puțin 5 ani.

Episcopii n'au dreptul să posede averi personale, în afară de cele ce le-au avut la intrarea în episcopat.

La intrarea în episcopat vor face declarație de averea personală pe care o posedă.

Acelaș lucru se va cere tuturor candidaților cari intră în monahism.

Toată averea Patriarhului, Mitropoliților, Episcopilor și Monahilor, rămâne Bisericii.

Justiția în Biserică se va face prin Consistoriile mitropolitane ca primă instanță de apel. Sinodul rămâne ca ultimă instanță numai pentru caterisire."

† Nicodim
Patriarh

Răspunsul d-lui g-ral Antonescu la scrisoarea I. P. S. Patriarh Nicodim

INALT PREA SFINȚIA VOASTRĂ,

La memoriul ce ați binevoit a mi-l adresa, prin care îmi comunicați o serie de sugestii în legătură cu reorganizarea Bisericii și îmi cereți să Vă fac cunoscute principiile de care înțeleg să mă călăuzesc eu în această chestiune, Vă răspund cu aleasă considerație următoarele:

Socotesc că Biserica, Instituție Divină întemeiată de Fiul Lui Dumnezeu și adoptată de poporul nostru încă din îndepărtate veacuri pentru a-l înălța sufletește și a-l mântui, este singura în măsură și în drept să stabilească în conformitate cu chemarea ei și cu necesitățile timpului, normele de activitate. Statul nu are a se îngriji decât de a-i indica în înțelegere și conlucrare acele norme directoare necesare pentru stabilirea în ansamblul său a tuturor funcțiunilor lui spirituale, culturale și publice. Un stat întemeiat pe spiritualitatea creștină, cum este al nostru astăzi, e respectuos față de Dumnezeu și de Sfânta Biserică. Statul Român de azi are deplină încredere în Biserica Neamului, așa încât nu se îndoiește cătuși de puțin că ea își va da normele cele mai potrivite pentru o activitate pastorală cât mai intensivă și cât mai folositoare neamului nostru pe care nimeni nu-l iubește ca ea.

Eu n'aștept dela slujitorii Bisericii, mai mari și mai mici, decât să fie pătrunși până în adâncul conștiinței lor de caracterul Dumnezeesc al ei și de răspunderea lor de trimiși

ai lui Dumnezeu în mijlocul neamului nostru. Conștiința că ei stau sub ordinele lui Dumnezeu trebuie să-i facă să ardă de râvnă. Numai atunci își vor îndeplini misiunea spre cel mai mare folos pământesc și ceresc al Neamului nostru.

Cred de altfel, că pentru o Biserică străbătută și încălzită puternic de conștiința misiunii ei, lucrul principal nu este felul cum sunt precizate sau cum vor fi schimbate câteva paragrafe. Duhul ei viu și râvna ei sfântă se poate manifesta cu tot atâta forță sub orice formă a legilor de organizare.

Nici în viața de Stat lucrul principal nu sunt legile, ci sufletul conducătorilor și al funcționarilor ei. Cu atât mai mult trebuie să fie valabil acest adevăr în viața bisericească.

Atât în calitatea mea de Conducător al Statului Național Legionar, care-și toarce puterile din spiritualitatea creștină a Neamului, alimentată de Sfânta noastră Biserică, cât și ca fiu credincios al acestei Biserici, dornic să-mi dobândesc în sânul Ei mântuirea sufletească, cerința cea mai mare pe care o adresez Bisericii este: să-și aprindă până la incandescență râvna apostolească și propovăduitoare. Să vad pe apostolii altarelor le înălțimea credinței pe care o propovăduiesc, la înălțimea nădejdilor ce și le pune acest Neam în Dumnezeu și în puterile Lui cerești. Aș vrea să fie în stare să susție continuu la această înălțime credința tineretului. Aș vrea în sfârșit să vad că preotul, prin pregătirea lui, prin purtarea lui, prin deslegarea lui de cele pământești și prin exemplul lui, în toate, să readucă în fața altarului și în Biserică pe toți aceia care s'au îndepărtat mai mult sau mai puțin de ea, din vina tuturor. Sunt convins că dacă vor înscrie acum acea epocă de supremă trăire morală și spirituală pe care fiecare Neam trebuie să o aibă, ne vom purifica radical firea și-i vom da acel caracter de soliditate definitivă, care să ne facă mai serioși și mai bărbați pentru toate timpurile viitoare.

Legea de organizare pe care o are Biserica noastră acum nu conține de altfel, după umila mea părere, nimic care ar împiedeca pe slujitorii Altarului să-și facă datoria. Dimpotrivă, prin conștiința de răspundere în fața lui Dumnezeu, ce o stimulează în sufletul preotului, în baza principiului autonomiei înscris în ea, și prin impulsul ce-l dă Clerului să se apropie de popor în nenumărate ocazii, în virtutea principiului de colaborare cu mireni, ea este, în liniile ei mari, un cadru cum nu se poate mai potrivit pentru această acțiune intensivă care se așteaptă dela Cler în epoca ce trăim.

Totuși, eu țin seamă de sugestiile Inalt Prea Sfinției Voastre, dar nu pot să-mi iau răspunderea a decide singur de soarta unei instituțiuni de care depinde liniștea și prosperitatea neamului. De aceea voi pune în fața viitorului Consiliu de Stat, care va fi chemat să găsească cadrul armonios în care se va organiza, va trăi și se va desvolta viitorul Stat românesc și problema Bisericii noastre.

Eu însă, dau Sfintei noastre Biserici asigurarea deplină de a o sprijini din toată inima și din toate puterile pentru a păși cu hotărâre la împlinirea misiunii spirituale ce i-a hărăzit-o Dumnezeușul Ei întemeietor și la care a trimis-o în mijlocul drept credinciosului nostru popor.

Comunicându-Vă aceste opinii și intenții ale mele în legătură cu activitatea Bisericii, primiți Vă rog, Inalt Prea Sfințite, expresiunea Inaltei mele stime și venerațiuni.

General ION ANTONESCU

Chemarea veșnic nouă

Ne-am obișnuit, mai ales de-o vreme încoaci, să citim felurite apeluri, chemări către o parte din cetățenii țării sau către toată țara. Aceste chemări sunt de obicei legate de anumite vremuri, de anumite întâmplări sau lucruri.

Despre Sfânta Scriptură, în deosebi despre Sfânta Evanghelie, a spus cineva, că este o chemare mereu nouă către oameni, către fiii lui Dumnezeu. E mereu nouă, pentru că are darul că se leagă de toate timpurile de toate întâmplările; căci prin ele și peste ele se leagă de veșnicie.

Gândiți-vă, cât este de legat acest cuvânt de zilele noastre, când ne spune: „Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi lor asemenea” (Luca 6, 31).

Luat-ați seama, că în sgomotul bălciului nu se aude glasul clopotului, oricât ar fi de aproape. În acest chip ne suna mereu chemarea Sfintei Evanghelii și noi, în bălciul ce se întindea dela o margine a țării la alta, nu-i auzeam glasul. Ne-am certat și ne-am sfâșiat atâta vreme, fiecare ne-am încordat să strigăm peste celalalt. Ne-am astupat urechile să n'auzim glasul fratelui nostru și atunci ne-au asurzit și urechile duhovnicești de nu mai auzeam nici glasul conștiinței noastre.

Cum să fi auzit atunci glasul Evangheliei?

Am fi putut să învățăm și să știm din viața altor neamuri, la ce duc certele, desbinările și sfâșierile dintre frați. În Sfânta Scriptură a Vechiului Testament am fi avut, între altele foarte multe, pilda cu ruperea regatului evreiesc în două după moartea Solomon, din pricina certelor lăuntrice. Războiul a fost dus, cu toate chemările proorocilor ca frații să se iubească și să se impace, și sfârșitul certelor a fost robia și risipirea.

Între multe cuvinte ale Mântuitorului am fi avut cutremurătoarea sentință, prin care ne spune: „Orice împărăție care se desbină între sine, se pustiește și orice cetate sau casă care se desbină între sine, nu va mai dăinui” (Matei 12, 25). Dar cine se mai gândea să cerceteze Scripturile și să desprindă din ele vreo învățătură?

Am fi putut învăța măcar din istorie ceva, că și popoare mai mari, și popoare mai mici cari au pierit de pe fața pământului, nu au fost spulberate de dușmanul din afară, ci de păcatele din lăuntru lor, între care cele dintâi au fost certele, desbinările, sfâșierile între frați. Stejarul nu cade în furtună, ci se prăbușește de putregaiul sau de viermii ce-l rod pe din lăuntru.

În Corintul de odinioară se pornise o ceartă aprigă între creștini pentru carnea rămasă dela jertfele păgânești. Creștinii și-au pus întrebarea: putem noi, creștini fiind, să mâncăm din această carne? Unii erau de părerea, că se poate, alții că nu. Cei dintâi batjocoreau și disprețuiau pe ceilalți. Cei din urmă osândeau pe cei cari mâncau. Și această vrajbă era, cum am spus, pentru carnea dela jertfele păgânești.

Noi ne-am batjocorit și ne-am osândit unii pe alții, fără să ne dăm seama că ne osândeam și ne batjocuream sfâșiind însăș carnea de pe trupul țării: Sfatul dat de Sf. Apostol Pavel Cornitenilor, la noi n'a mai prins, n'a fost ascultat: „Băgați însă de seamă — scria Apostolul — ca nu cumva slobozenia aceasta a voastră să fie sminteală celor slabi” (Cor. 8, 9).

Urmările le știm și le simțim și nu este graiu să le poată spune mai frumos și mai adevărat decum se recunoaște în rugăciunea ce se citește la toată litia: „Doamne.. noi am greșit, iară tu te-ai mâniat. Pentru aceasta ne-am făcut ocară vecinilor noștri; întors-ai fața ta și de necinste ne-am umplut...”

Marile sguduiri prin care a trecut țara noastră, de-ar avea — cu toată nenorocirea și durerea ce ne-au cutropit — de-ar avea în caltea darul de-a ne deștepta și de a ne întoarce la calea ce duce spre iubirea fratelui nostru, la adevărata dragoste de neam și de țară.

Lumea se sbate și se svârcolește încă în marea încăierare. Nu știm ce aduce ziua de mâine. Știm însă una; anume, că suntem siliți de lume și de neamurile străine să ascultăm chemarea Evangheliei de a ne iubi ca frații. Cum am putea aștepta să ne iubească alții, dacă nu ne iubim între noi unul pe altul? Cum am putea aștepta să nu ne mai sfâșie alții, dacă noi ne-am mai sfâșia pe noi înșine? Cum să așteptăm ca alții să ne facă ceea ce noi nu știm nici nouă înșine să ne facem? Sau, precum zice Scriptura: „...toată legea se cuprinde într'un cuvânt, adică: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Iar dacă vă mușcați și vă mâncați unul pe altul, vedeți să nu vă nimiciți...” (Galateni 5, 14-15).

În limba zilelor noastre aceasta înseamnă: să înceteze orice ură, orice dușmănie, orice neînțelegeri și

orice cârtire. Să punem umăr la umăr și, mai ales, suflet lângă suflet, pentru smulgerea din nenorocirile ce ni s'au trimis ca pedepse, dar spre îndreptare. Dacă dușmăniile dintre noi au adus nenorocirea, avem neclătinata credință, că dragostea dintre noi și a tuturor către Dumnezeu, va aduce mila Tatălui nostru care este în ceruri.

Să ne aducem apoi aminte, că pe deasupra durerilor naționale din acest an, avem și lipsa atâtor brațe de muncă pentru câștigarea pâinii în casele sărace, dar și prea puțin rod. Gândiți-vă, cât trebuie să fie de mare și de jertfitoare iubirea, ca să putem înlătura atâtea nenorociri.

Conducătorii statului ne cer o crutare cu toată scumpătatea și în mâncare și în îmbrăcăminte, ca să putem ajuta pe cei lipsiți. Pentru nenorocirile prin cari trecem, cererea aceasta a conducătorilor noștri nu este nouă, ci este o poruncă veche, dată în Sfânta Scriptură cu mii de ani în urmă: „Dacă fratele tău va săraci și va ajunge la strămtorare înaintea ta, ajută-l... ca să trăiască. (Leviticul 25, 35).

Vă rugăm să duceți și altora, să duceți tuturor indemnul, ca cei cari au cele de trebuință, să-și inpuțineze în acest an poftetele, și de pe acum să se gândească să ajute cât mai mult cu puțință pe cei lipsiți.

În chipul acesta, deșteptați „din somnul cel de moarte” cum spune poetul, din somnul, cu coșmarul urit al certelor și dușmăniilor, iubindu-ne ca frați și ajutând pe frați, vom auzi chemarea veșnic nouă a Evangheliei: „Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi lor asemenea”. Vom înțelege că chemarea aceasta este însuși glasul conștiinței noastre deșteptate și înnoite și însăși porunca lui Dumnezeu pusă în sufletele noastre. Amin.

F. C.

Apel către Femeia Română

Femei române de pretutindeni,

În viața nouă pe care am hotărît să o asigur Țării, gândul meu se îndreaptă și la voi.

Avem nevoie de ajutorul vostru.

Și, știu că mă veți ajuta.

La temelie Statului Național Legionar așez familia.

La temelie familiei, vă cer să fiți voi.

Nu multe, dar totuși sunteți prin birouri, în viața publică, în intruniri politice; sau, în cazinouri, în jurul meselor de cărți, luxoase, împodobite.

E rău!

Știu că pentru unele, vremuri grele și lipsite de înțelegere, v'au silit la munci, care odinioară — nu prea departe — erau sortite numai bărbaților.

Pentru altele, viața — lumii ce s'a prăbușit — de lăncezire în necinste, superficială, v'a îndepărtat dela chemările firești, v'a degustat și descurajat, făcându-vă să căutați refugiu oriunde și uitare în orice.

Acele vremuri însă, nu se vor mai întoarce în țara românească, pentru că am făgăduit-o.

Numai în familie, puteți cuprinde taina adâncă a vieții, și numai prin familie puteți fi inconjurate de adevărata dragoste și respect ce vi se cuvine.

Bărbații României care se clădește vor fi luptători. Luptători de fiecare clipă. Acasă vor trebui să fie așteptați cu bunăvoință, căldură și ordine. Și aceasta o veți face voi.

Copiii lor vor trebui să-și înțeleagă și urmându-le — când anii le vor da putere — să reia lupta de unde a lăsat-o tatăl lor, să o ducă mai departe, mai sus, cât mai sus. Această legătură între tată și copil, care reprezintă permanența, adică Neamul, o veți face tot voi.

Iar, ziua care va cere copiilor voștri să-și facă „Casa” lor, să vă găsească iubite și respectate, pentru a putea fi din colțul modest al datoriei împlinite, îndreptar luminos și sprijin nesdruncinat căminurilor. proaspăt înjghebate.

Un singur lucru: al jertfei.

O singură podoabă: a cinstei.

Soție, mamă, bunică.

Iată gândul Generalului Antonescu pentru femeia română.

Apoi vă cer să împliniți trei mari chemări:

1. Creșterea copiilor.

2. Asistența socială.

3. Apărarea hotarelor.

1. *Creșterea copiilor.* În România Legionară, cel mai prețios dar pe care Dumnezeu îl aduce Neamului, este copilul. Darurile Cerului trebuiesc cinștite cu mare îngrijire. Oricum va fi: bogat sau sărac, frumos sau urit, îngrijit sau părăsit, dotat sau nedotat, pașii lui vor trebui îndreptați spre acelaș drum: luptă continuă către cinste.

Să fie cinștit în toate.

Din cinste naște: munca, buna cuviință, dragostea, cumpătarea, voioșia, seninătatea, bunătatea, jertfa și chiar eroismul.

Sufletul unui copil este cea mai plăpândă alcătuire, în care impresiile capătă ecouri uriașe, ce se transformă în inclinări pentru o viață întreagă.

Să-i deprindeți să creadă în Dumnezeu și Biserica Lui.

Să se închine cu tăria cu care Biserica era iubită de strămoșii noștri. Să se deprindă să-și apropie sufletul de Dumnezeu și să-și ferțească de trufia deșertăciunilor.

Să le spuneti că Neamul românesc, în înțelesul nesfârșit al generațiilor, cuprinde toate sufletele morților și mormintele strămoșilor. Că aceste morminte trebuiesc cinștite. Prin cultul morților vor avea totdeauna sprijinul sufletelor care s'au jertfit pentru Neam. Și că nu există putere în lume să poată opri biruința lui Dumnezeu și a celor ce au crezut în El.

Tot prin cultul morților și mormintelor strămoșilor îi veți face să iubească pământul țării. Să le șoptiți zilnic că prin ecoul și indemnul care vine din morminte a trăit și trăește Neamul acesta.

Cunoscând orice limbi străine, să iubească un singur grai, acela al strămoșilor noștri, Adâncul firei românești nu poate fi cuprins decât prin graiul românesc. Să-l cinstească, să-l păstreze și să-l lase moștenire nepătată.

Să-i creșteți luptători; dar să-i depindeți să fie blânzi. Blândețea este o podoabă unică a sufletului românesc. Blândețe, oriunde vor găsi germeni de viață. Să le îndreptați zilnic mâna să ajute pe cel în nevoie.

Să le răspundeți totdeauna și la toate întrebările. Să le cetiți și să citească. Astfel îi veți deprinde să aibă pasiunea de a se cultiva.

Și, mai ales, învățați-i să muncească. Munca să o iubească și să o respecte, pentru că indeamnă și inobilează. Faceți-i să înțeleagă cât de greu trece viața fără muncă. E groaznic să te simți trăind ceas cu ceas și să nu folosești nimănui.

Iar față de copii, căsătoria voastră să rămână o taină. Să nu lăsați niciodată ca vâlul să fie rupt de asprimea unor cuvinte sau fapte nesocotite. Certurile dintre părinți, aruncă nesfârșită urâciune în sufletele lor crude. Neînțelegerile voastre, păstrați-le și ferțiți-le de ochii și urechile lor. Altfel, le pustiți sufletul pentru totdeauna.

Gândiți-vă și înțelegeți, că nu puteți fi înlocuite și că nimeni nu ar putea face nimic din toate acestea în locul vostru.

Pe măsura în care prin îndreptări de fiecare zi, voi aduce acestui Neam întreaga strălucire la care are dreptul să ajungă, în aceeași măsură, îndreptați-vă către familie, de unde nu trebuia să eșiți niciodată.

II. Asistența socială. S'a frânt trupul țării.

Sunt dureri adânci.

Fizice și morale.

Toate trebuiesc alinate. Și fără întârziere.

Au rămas oameni fără casă, fără îmbrăcăminte, fără bani, oameni cari au trebuit să se despartă de orice agonisire și cari azi, sunt siliți să pornească totul dar absolut totul, dela început.

E înfiorător.

Veți trebui să lucrați și pentru ei.

În cadrul asistenței legionare, care va încerca să aline și să repare până la ultima suferință, a ultimului om, mâinile voastre nu vor trebui să se oprească nici o clipă.

Să toarcă, să țasă, să coase din zori și până seara.

Fusul, andrelele și „războiul”, prin munca voastră neobosită, să le faceți să reintre în cartea istoriei Neamului Românesc.

Aștept dela fiecare după puterile voastre, — oricât de mici ar fi ele — dar și după cât de mari ar fi puterile voastre.

În sfârșit și trupurile obosite ale ostașilor de veghe să simtă căldura firului tors și țesut de mâinile voastre.

Luând și voi asupra voastră din durerile de azi, suferința unei părți nu va fi a tuturor, și din rănile de

eri a unui neam întreg, voi pune mâine Țării temelii de fier.

III. *Apărarea hotarelor.* Hotarele unui neam sunt mărginite de strălucirea concepției lui.

Apărarea lor, e ceasul cel mai greu și sfânt din viața unei țări.

Atunci, să fiți mândre. Alături de copiii voștri, printre bărbații voștri, în fața părinților voștri.

Și într'un iureș năprazuic, să dovedim lumii întregi, că merităm să trăim, pentru că nu putem fi înfrânți.

Trebue să vă pregătiți în această direcție și cu acest scop trebue să fiți organizate.

Pentru aceste crezuri sfinte, cu puterea de înțelegere a sufletului vostru, vreau să vă găsec într'o coloană nesfârșită.

Hotărâte și modeste.

Să nu apară nici un nume.

Doar murmurul recunoștințelor să repete:

Femeia României Legionare!

General Antonescu

Mișeleasca ucidere a lui Aurel Munteanu

Protopopul ortodox al Huedinului

Când s'a răspândit, zilele trecute, vestea despre înfiorătoarea sălbătăcie a ungarilor în Huedin, cari la 10 Septemvrie au ucis, în chinuri oribile, pe protopopul Aurel Munteanu și pe gardianul Ioan Nicula în văzul mulțimei adunate la târgul de săptămână al Huedinului, ni se părea cu neputință de crezut un asemenea măcel monstruos. Și totuși s'a consumat ingrozitorul act turanic de o brutalitate mai sângeroasă decât cele din zilele lui Ginghishan, secerând printre cele dintâi victime viața credinciosului și neînfricatului luptător naționalist, care era în toate împrejurările vrednicul protopop al Huedinului, Aurel Munteanu, o personalitate cunoscută și apreciată în largi cercuri românești, nu numai printre preoții și țărani din satele păstorite de dânsul cu inflăcărată râvnă duhovnicească și cu nestinsă jertfelnicie.

Iubirea lui de carte și setea de progres îl indemnase a cerceta nu numai satele din cuprinsul protopopiatului său, ci și altele dela distanțe propoveduind cuvântul adevărului, sfătuind și luminând poporul prin numeroase predici și conferințe religioase, culturale și economice. Deseori putea fi văzut prin librăriile din Cluj, din Sibiu și din București cu câte o carte proaspătă în mână.

Un interes surprinzător de multilateral pentru orice manifestare națională îl smulgea de repetate ori din preocupările strâns legate de obligațiile sale oficiale.

Ca partizan al regretatului Octavian Goga, s'a învednicit să fie adeseori chemat la Ciucea printre

prieteniului lui intimi și chiar să fie ales senator în sesiunea parlamentară din 1926-27.

Adânc cutremurat de sălbătăcia grofului Urmânczy Nándor, care în iarna anului 1919 arsesse pe rug 45 de țărani români de pe moșia sa Jozsikafalva, protopopul Munteanu a alergat în toate părțile adunând fondurile necesare pentru înălțarea unei troițe și a unei capele comemorative pe locul, unde s'au săvârșit în vâlvătaia flacărilor acești țărani mucenici ai desrobirii dela 1918. În fiecare an chema poporul din satele protopopiatului său la procesiuni și rugăciuni pioase în amintirea acestor jertfe ale credinței românești. Se pare că această activitate naționalistă și creștinească n'au putut s'o uite, nici s'o ierte ucigașii dela Huedin.

Cu toate că i se atrăsese atenția să se refugieze la centrul episcopiei din Cluj pentru câțva timp, protopopul Munteanu, increzător în promisiunile ce-i făcuse colegul său maghiar, protopopul calvin Bokor, de a-l apăra în caz de primejdie, nu a dat ascultare sfatului prietenesc, ci a rămas lângă turma credincioșilor săi, răscumpărându-și astfel cu însuși sângele său conștiința datoriei împlinite, cu eroic spirit de sacrificiu, până la cea din urmă răsufflare.

Mucenicia lui Aurel Munteanu chiamă în amintirea tuturor și pe cei 45 de țărani arși pe rug în anul 1919 și pe cei 180 de dorobanți din oastea lui Mihai Viteazul, atacați prin surprindere în dimineața unei Dumineci de August 1600 — în largă piață a Huedinului tocmai în timpul săvârșirii serviciului divin în biserică — uciși cu nemiluita și unii dintre ei îngropați de vii, între chiotele de bucurie și cuvintele de ironie ale bestialilor ucigași maghiari. Decî cazul dela 1600 s'a repetat la 1919 și la 1940.

Să nu uite fanfaronii propagandiști dela Budapesta a înregistra în publicațiile lor aceste trei cazuri de „civilizație maghiară“, cazuri strigător de concludente pentru valoarea sufletească a nației lor turanice.

Românii nu le vor putea uita în veci. Sângele nevinovat al mucenicilor dela 1600, dela 1919 și dela 1940 pătează pentru totdeauna fruntea revizionistilor dela Budapesta.

Deplângând moartea vrednicului protopop Aurel Munteanu din Huedin, în condițiuni de asemenea tragism covârșitor, ne îndreptăm gândul spre poporul dreptcredincios, văduvit acum de cărmuitorul său duhovnicesc, și rugăm pe Părintele milostivirii fără de sfârșit, să aibă în sfânta Sa pază pe toți românii osândiți din nou să trăiască în temnița turanicea stăpânirii hortiste.

(Telegraful Român)

Informațiuni

● **Menirea școlii românești.** Dl prof. Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, al cultelor și arteilor, a ținut Luni seara, în 30 IX. c. la radio, cuvântarea de începere a noului an școlar, din care reproducem următoarele părți:

„...În împrejurări nespuse de grele se face în anul acesta deschiderea școlilor. Pierderea Basarabiei și a Cadrilaterului și ciuntirea Bucovinei și Ardealului au adus jale nesfârșită. Numărul refugiaților stabilit până acum este: învățători 8.511; profesori 946; preoți 814; elevi de liceu 3.000; studenți 700..

Acei ce așteptau dela noul regim o reformă școlară radicală și dintr'odată, cum s'a vorbit: „în noul spirit“, vor rămâne poate desamăgiți. Nu venim și nu vom veni cu o reformă școlară, cu legi; ci reforma reală trebuie să vină dela reforma omului. Această reformă sufletească, Legiunea a început-o de mult. Numai roadele ei au scăpat școala românească dela o prăbușire totală. Iar noi știm cu toșii că nu profesorii și nici învățătorii formează temelii noului așezări școlare, ci tineretul.

Incepând cu educația pe care o primește copilul în familia țărănească și trecând la educația primită de elevul de liceu prin Frățiile de Cruce, iar mai apoi la formațiile mai masive ale tineretului legionar dela Universități, aceste încheșări sufletești, sunt sigure, ne cheazășuesc ridicarea unei clădiri puternice pe care se vor putea sprijini școala românească legionară...

Nu vom constrânge pe nimeni să se înscrie în legiune sau să se declare legionar. Ba mai mult, cerem dela fiecare membru al Corpului didactic să-și facă un serios examen de conștiință și numai când din acest examen va rezulta pentru fiecare în parte convingerea că se poate încadra în legiune, el va putea aduce contribuția sa de regenerare a școlii românești. Această libertate pe care o dăm se întemeiază pe faptul că spiritul legionar este destul de puternic să îngăduie oricui să stea laoparte, până ce-i va sosi ceasul de a intra în legiune.

Aceeaș libertate o dăm și tineretului. Nu impunem nici o uniformă, iar numerele pe cari le purtau elevii ca semn al unei convingeri și ca înlesnire a unui control care n'a dat niciodată roade, vor dispărea. Această măsură, pe care n'am văzut-o decât la noi și în fostul stat polonez, pare să fie de origină masonică. Un tineret cu o educație de adâncime nu are nevoie de constrângere exterioară. Va rămâne însă cămașa verde și costumul național, pentru Frățiile de Cruce și pentru tineretul legionar, ca haină purtată în zile de sărbătoare și ca simbol exterior al unei structuri sufletești formată din credința și jertfa legionară.

Școala românească ne-o imaginăm ca o armată disciplinată, ...o pregătire în spiritul eroic legionar, în care elevul să se identifice înșfârșit cu ostașul...

Programul școlar trebuie executat cu grijă, în cele mai mici amănunte.

Legionarul, începând din școala primară, trebuie să se țină de carte. Programele de învățământ vor fi îndeplinite în întregime. Nu mai este nimănui îngăduită abaterea. Nu vom răpi școlarii, prin serbări inutile, prin diferitele exerciții pur mecanice, timpul necesar învățaturii...

Ierarhia în învățământ, atât la educator cât și la elevi, se va face în această sferă, în temelii cunoștințelor, hărniciei, inteligenței, deci în temelii rezultatelor dobândite

Dar învățătorii de toate gradele trebuie să-și dea seama că există și o altă ierarhie, anume aceea a caracterelor. Acestea va trebui să i se dea o atenție neîncetată. Se înțelege că idealul școlii ar fi ca cele două ierarhii să se identifice în așa fel ca cel mai bun elev, după notele obținute, să aibă și caracterul cel mai ales. Cum însă în realitate aceste ierarhizări nu se suprapun, noi dăm preferință ierarhiei caracterelor și am dori ca profesorii și învățătorii să aibă o deosebită grijă pentru tinerii cari se disting din punct de vedere al caracterului moral. Înțelegem deci ca selecțiunea elitelor eșite din școală să se facă după acest criteriu și grija profesorilor și învățătorilor să fie nu tipizarea elevilor după cunoștințele și notele dobândite, ci ierarhizarea lor după criteriul moral. Educatorii trebuie deci și din punct de vedere al pregătirii profesionale, de specialitate, să dea elevilor înzestrați cu deosebite însușiri morale o mare atențiune, înlesnindu-le prin măsuri speciale de îndrumare și de lămurire, să și dobândească și o pregătire intelectuală corespunzătoare.

Școala românească astfel concepută are și o altă menire, aceea de cimentare a comunității omogene din punct de vedere al idealurilor și credințelor.

Această comunitate nu se poate închea și nu poate dăinui decât printr'o izolare de orice influențe străine, care i-ar putea distruge unitatea...

De altminteri încheierea comunității românești prin școală a avut și va continua să aibă cel mai puternic sprijin prin Biserică.

Legiunea, în străduințele ei de a încheia comunitatea românească, a pornit chiar dela început pe această cale de a da educației legionare un puternic și esențial suport religios. Doctrina creștină n'a venit numai să întrească spiritualitatea Legiunii, ci spiritualitatea legionară este pătrunsă până în adâncimile ei de această doctrină. Căpitanul el însuși, în toate acțiunile sale și în jertfa supremă pe care a adus-o ca martir al credinței legionare, poate fi considerat ca martir al Bisericii creștine.

În preoțimea română Legiunea a găsit mulți colaboratori devotați, cari și ei și-au dat partea lor de jertfă pentru înfăptuirile idealurilor Legiunii. Nădăjduim că asemenea corpului didactic, întregul cler ortodox român va da sprijin puternic noiei așezări a Statului Legionar. Acest sprijin va trebui să se manifeste în primul rând prin contribuția desinteresată ce vor aduce-o preoții în școală.

O altă latură importantă a viitoarelor prefaceri ale școlii noastre este îndreptarea școlii spre învățământul practic...

Școala românească deci, începând cu școala primară și culminând cu universitățile și școlile superioare, trebuie să fie expresia vie, puternică, reală, a năzuințelor neamului românesc, nu numai de a-i conserva bunurile culturale și sufletești moștenite, ci de a crea valori noi, pentru desăvârșirea ființei sale proprii.

Nu venim așa dar cu planuri mărețe de reforme și cu legiuiri noi, ci venim cu enunțarea unei reforme mai adânci, care mergând pas cu pas cu realitățile, ne va da înfățișat o lege organică, ce va fi oglinda vie a unor prefaceri de adâncime".

● Alba-Iulia este destinată, de dl gen. I. Antonescu, Conducătorul Statului, să devină pentru viitor sediul Universității din Cluj, centrul culturii și tradiției românești.

"Nu este o făgăduială, ci o datorie, — scrie Dsa. O voi împlini.

N'am merita altfel marea amintire a lui Mihai Viteazul, a lui Avram Iancu, ca și a tuturor luptătorilor români pentru unirea și veșnicia românească și n'am dovedi prezența noastră neînfricată în Ardealul românesc, dacă n'am zidi acolo gândul drepturilor noastre.

Cetatea trecutului nostru trebuie să devină cetatea viitorului, cetatea sufletului și energiei românești".

Construcția cetății universitare la Alba-Iulia este în studiu. Numai lipsa clădirilor trebuitoare a făcut ca Universitatea clujană să funcționeze, anul acesta, ruptă în două, la Sibiu și la Timișoara.

● Ordinele și congregațiile catolice au primit un nou regim, prin modificarea articolului 36 din legea cultelor, precum urmează:

"Ordinele și congregațiile religioase, existente pe teritoriul Statului român înainte de 22 Aprilie 1928 își vor păstra casele și mănăstirile, dacă îndeplinesc condițiunile legilor în vigoare și dacă superiorul (provincialul) și membrii lor vor fi cetățeni români și vor locui în țară.

Superiorii (provincialii) și membrii, care nu vor voi sau nu vor dobândi cetățenia română, nu vor mai putea rămâne în țară ca membri ai ordinului și congregației respective.

Case și mănăstiri noi vor fi deschise numai cu autorizația guvernului.

Ordine și congregații noi nu se vor putea așeza în țară decât pe bază de lege.

Ordinele și congregațiile religioase existente pe teritoriul Statului român la data de 22 Aprilie 1928 sunt persoane juridice de drept public.

Se înființează la ministerul educației naționale, cultelor și artelor un registru special al ordinilor și congregațiilor religioase, în care vor fi înscrise ordinele și congregațiile existente pe teritoriul Statului român la 22 Aprilie 1928, cum și cele cari vor dobândi, după această dată, dreptul de a se așeza în țară pe bază de lege.

Ordinele și congregațiile religioase înscrise în registrul special nu vor putea funcționa și exercita drepturile decurgând din personalitatea lor juridică, decât dacă superiorii (provincialii) și membrii lor sunt cetățeni români cu domiciliul în țară, sau vor dobândi cetățenia română în termenul ce se va fixa de ministerul educației naționale, cultelor și artelor, potrivit aliniatului 3 de mai sus.

Situațiunea patrimoniului ordinilor și congregațiilor

religioase respinse de la înscrierea în registrul special, sau șterse din acest registru pentru neîndeplinirea condițiilor impuse de legile în vigoare, se va determina conform art. XXI. din Concordatul încheiat cu Sf. Scaun".

● „Ajutorul Legionar”, este așezământul social înființat de dl Horia Sima, vice președintele consiliului de miniștri, pentru asigurarea refugiaților și a săracilor pe timpul iernii ce vine. El a început să funcționeze dela 30 Sept. c. Contribuțiile benevole se fac la birourile „Ajutorului legionar” care se vor organiza în toată țara.

Fiind vorba de o recoltă slabă și de multele mizerii în care se sbat refugiații și săracii, toți cetățenii țării sunt îndemnați să-și restrângă la minimum trebuințele și să facă maximum de sacrificii pentru ajutorarea fraților năpăstuiți.

● **Instituțiile universitare** din Cluj, Cernăuți și Chișineu au fost reglementate precum urmează:

Dela Cluj, Universitatea cu toate facultățile (afară de facultatea de științe, mutată la Timișoara) e transferată la Sibiu; Academia de muzică și artă dramatică, Teatrul Național și Opera, la Timișoara; Academia de înalte studii comerciale și industriale la Brașov și Academia de agronomie la Timișoara.

Dela Cernăuți facultatea de teologie e mutată la Suceava; facultățile de litere, filosofie, științe și drept încetează de a mai funcționa, iar profesorii lor sunt transferați la celelalte facultăți din țară.

Dela Chișinău, facultatea de teologie este mutată la Iași.

AVIZ

În vederea trimiterii cărților de religie pentru cursul primar și supra primar, P. C. Preoți sunt rugați să binevoiască a ne trimite prin Onor. Of. Protopopesc tabloul cu numărul cărților din fiecare clasă ce urmează să le trimitem.

Este de dorit ca numărul exemplarelor comandate să fie cât mai real, spre a nu se face spese cu remitențele.

Librăria Diecezană Arad

Comunicate

Nr. 4367/1940

Se aduce la cunoștința celor interesați că concursul pentru ocuparea locurilor vacante de preoți militari activi s'a amânat și va avea loc în ziua de 1 Noemvrie a. c. în localul Școlii de Aplicații, din București, strada Izvor Nr. 137.

Arad, la 30 Septemvrie 1940. Consiliul eparhial

Nr. 4389/1940.

Sf. Sinod cu ord. Nr. 1666/1940, a dispus că la slujbele ce se vor săvârși în toate bisericile pentru odihna sufletească a Românilor omoriți prin împilare, se va ceti următoarea rugăciune: „Odihna și iertare păcatelor tuturor sufletelor românești, care au căzut pentru că au luptat pentru credința strămoșească și au avut inimă românească. Tărie și răbdare fraților noștri, azi în grele suferințe, fiindcă prin vitregia soartei și din greșalele noastre, au căzut sub stăpânire străină”.

Arad, la 30 Septemvrie 1940. Consiliul eparhial

Nr. 4405/1940.

C. Preoți sunt invitați a aduce la cunoștința tuturor credincioșilor mai instăriți că sunt rugați a primi

în gospodăriile lor țărani refugiați, pentru munca câmpului și alte lucrări în gospodării, în schimbul întreținerii lor, până la plasarea lor, mai corespunzătoare nevoilor familiare.

Cei interesați se vor adresa biroului refugiaților de pe lângă primăria orașului Arad.

Arad, la 1 Octombrie 1940.

Consiliul eparhial

Concurs

Nr. 4413/1340.

Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru îndeplinirea parohiei Grăniceri I, protopopiatul Chișineu Criș.

Venite:

1. Sesiunea parohială, 28 jug. cad.
2. Stolele legale.
3. Birul preotesc legal.
4. Intregirea salariului dela stat.
5. 3.000 lei (treimii lei) anual bani de chirie până la zidirea casei parohiale, din casa epitropiei parohiale.

Parohia este de cl. I.

Preotul va achita impozitele către stat și comună după beneficiul său preotesc din al său.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare se vor înainta în termenul concursului Consiliului eparhial din Arad.

Arad, la 2 Octombrie 1940.

1-2

Consiliul eparhial

Nr. 4357/1940.

Pentru întregirea parohiei vacante Bodești, cu filia Mermesti, protopopiatul Halmagiului, se publică concurs din oficiu cu termen de 15 zile.

Venite:

1. Stolele legale.
  2. Birul parohial.
  3. Salariul dela Stat.
- Parohia este de clasa III (treia).
- Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, la 30 Septemvrie 1940.

1-2

Consiliul eparhial

Aviz

Pentru completarea concursului publicat în Biserica și Școala N-rii 36-38 din 1940, Direcțiunea școlii de cântăreți publică următoarele:

Tinerii cari au terminat școala de cântăreți cu doi ani de studii, acum, după reorganizarea și ridicarea ei la 3 ani, au posibilitatea să-și completeze cunoștințele muzicale-bisericești, înscriindu-se ca elevi în anul al III-lea.

Prin aceasta pot ajunge ca, după terminarea cu succes a examenului de capacitate, diplomele lor să fie echivalate cu cele recunoscute de Stat, putând să devină asimilați în drepturi cu cântăreții recunoscuți și salariați dela Stat.

C. Preoți sunt rugați să atragă atențiunea celor interesați asupra acestui aviz.